

SŁOWO

Wilno, Sroda 10-go września 1924 r.

PRENUMERATA miesięczna z dostarczeniem do domu oraz z przesyłką pocztową 3 złote, zagranicę 6 złotych. Konto ckekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr 80.239.
Cena pojedynczego N ru 15 groszy.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228, otwarta od 9 do 3. Tel. drukarni 262.

CENA OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetryowy jednosłupowy na str. 2-iej i 3-iej 20 gr., za tekstem 10 groszy.—Kronika reklamowa lub nadesłane 50 gr. Matrymonjalne 20 gr. W N-rach świątecznych 1 na prowincji o 25 proc. drożej.

Na Dalekim Wschodzie.

Dwumiesięczny przeszło pobyt znanego Polsce dyplomaty sowieckiego Karachana w Pekinie zaczął owocować. Agencje telegraficzne na codziennie przynoszą nam wiadomości o toczących się krwawych walkach w okolicach Szanghaju pomiędzy Sun-Yat-Senem a potentatem Chińskim, przedsiębiorcą okrętowym Tszen-Lin-Pakiem.

Walka toczy się między Chińczykami i należałaby ona do codziennych zjawisk życia państwowego Chin, jeżeliby za plecami Sun-Yat-Sena i Tszen-Lin Paka nie kryły się właściwe sprężyny ostatnich wypadków nad brzegami oceanu Spokojnego.

Działalność Karachana w Chinach po uznaniu przez nie Rosji sowieckiej zmierza konsekwentnie do wywołania tam rewolucji socjalnej. Oslegając ten cel Sowiety odniosłyby dwa zwycięstwa: pozyskałyby bowiem masy proletariatu chińskiego dla swych celów, a następnie zaszachowałyby poważnie Amerykę i mocarstwa europejskie, przede wszystkim zaś Anglię. W celu zrealizowania tych zamierzeń prowadzą one intensywną propagandę komunistyczną w masach kulików chińskich, wykorzystując jednocześnie uczucie nienawiści rasy żółtej do europejczyków, głosząc hasło „Azja dla Azjatów”.

Konflikt dwóch wielmożów chińskich dostarczył pierwszorzędnej okazji do wszczęcia rozruchów które jak wynika z ostatnich wiadomości przerażają się w zupełności poważne walki z udziałem wojsk wszystkich rodzajów broni. Sun-Yat-Sen przywódca ruchu rewolucyjnego w Chinach jest obecnie w rękach Sowietów do pewnego stopnia marionetką wykonywującą posunięcia w tą lub inną stronę na rozkaz Moskwy reprezentowanej w Chinach przez Karachana. Wojska jego w walce z Tszen-Lin-Pakiem za plecami którego stoi konsul angielski, zaopatrzone zostały przez Sowiety nie tylko w środki techniczne, ale i ludzi. Stwierdzono ostatnio, że samolotami Sun-Yat-Sena kierują lotnicy sowieccy.

Przeciwnik Sun-Yat-Sena walczy dość skąpymi siłami. Zdołał on zorganizować dotychczas tylko 27 tysięcy wojska i nie może skutecznie przeciwdziałać wzrostowi ruchu powstańczego, który posuwa się ku Mandżurji. Akcja Tszen-Lin-Paka oparta o Anglię liczy poważnie na interwencję mocarstw.

Na razie nota ambasadorów angielskiego, francuskiego, amerykańskiego i japońskiego do rządu chińskiego żądająca stłumienia

ruchu rewolucyjnego i utworzenia z prowincji Szanghaju neutralnej strefy nie odniosła skutku. Być może zbliżające się eskadry bojowe mocarstw, które już się ukazały na wodach chińskich przyspieszą decyzję rządu chińskiego i w czasie położą kres rozuchwalonej początkowo powodzeniami akcji sowieckiej w Chinach nazwanej dla świata „chińską wojną domową”.

K. S.

— LONDYN, 9.IX. (PAT). „Times” donosi z Szanghaju, że chiński czerwony krzyż przywozi dzienne setki ciężko rannych do Szanghaju.

— SZANGHAJ, 9.IX. (PAT). W odległości 23 km. od Szanghaju toczy się walki. Oddziały francuskie wybudowali zagrody kolczaste na ulicach prowadzących do dzielnicy chińskiej.

— LONDYN, 9.IX. (PAT). „United Press” donosi z Szanghaju, że postowie Stanów Zjedn., Francji, Włoch i Japonii wystosowali do rządu chińskiego nową notę, w której podkreślają konieczność stworzenia strefy neutralnej nad wybrzeżem rzeki Wasung, nad którą położony jest Szanghaj.

Sesja Ligi Narodów.

Galwanuskas nie traci nadziei.

GENEWA, 9.IX. (Pat). Litewski prezes ministrów Galwanuskas poruszył we wczorajszym przemówieniu swem również sprawę Litwa. Galwanuskas zaznaczył, że Litwa nie straciła jeszcze nadziei, że nastąpi rozstrzygnięcie tej sprawy zgodnie ze sprawiedliwością. Mówca wskazał następnie na wniesione przez rząd litewski żądanie, aby odwołano się do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w kwestji kompetencji Rady Ligi Narodów w sprawach wileńskich.

Delegat Węgier o rozbrojeniu.

GENEWA, 9.IX. (Pat). Na dzisiejszym posiedzeniu Zgromadzenia Ligi Narodów, w dalszym ciągu dyskuje w sprawie rozbrojenia zabral głos delegat Węgier Apponyi. Mówca zaznaczył, że postanowienia traktatu o mniejszościach muszą być przeprowadzone istotnie. Niestety do dziś dnia obowiązuje formalny przepis, głoszący, że skargi mniejszości mogą być rozpatrywane jedynie na życzenie jednego z członków Rady.

Delegat Węgier pragnie, ażeby na przyszłość Rada przyjmowała skargi mniejszości także i w tym wypadku, gdy załatwienie tej sprawy byłoby dla niej nieprzyjemne ze względu na narody reprezentowane w Radzie. Z kolei Apponyi podkreśla, że układ w Rianou nałożył na Węgry jednostronne zobowiązanie w sprawie rozbrojenia.

Jednocześnie jednak przy podpisywaniu układu pokojowego złożono takie same obietnice w sprawie powszechnego rozbrojenia. Jest więc rzeczą nie do zniesienia, gdy dziś wszelkie inne narody są jeszcze uzbrojone od stóp do głów. Nakoniec mówca wita z zadowoleniem fakt przyjęcia jednogłośnie przez Zgromadzenie na sobotnim posiedzeniu przedstawionej przez Mac Donalda i Herriota rezolucji.

Udział delegatów polskich w komisjach.

GENEWA, 8.IX. (PAT). Delegaci polscy biorą udział w następujących komisjach Zgromadzenia Ligi Narodów: W komisji pierwszej (sprawy prawno konstytucyjne) — dyrektor departamentu p. Leon Bański, wybrany jednocześnie do podkomisji mającej za zadanie zbadać sprawozdanie generalnego sekretarza w przedmiocie wzajemnych układów międzynarodowych, dotyczących ochrony prawnej ubogich.

W komisji drugiej (organizacja techniczna) — komisarz generalny Strassburger, jako zastępca dr. Oskar Halecki. W komisji trzeciej (redukcja zbrojeń i sprawy pokrewne) — minister Aleksander Skrzyński.

W komisji czwartej (sprawy budżetowe i finansowe) — poseł Jan Modzelewski. W komisji piątej (sprawy społeczne i filantropijne) — delegat Rządu do Międzynarodowego Biura Pracy p. Franciszek Sokal, który wybrany został na sprawozdawcę prac komisji doradczej, dotyczącej ochrony pracy kobiet i dzieci. W komisji 6-iej (sprawy polityczne) — poseł August Zaleski i radca delegacji Józef Zukaszewicz.

Posiedzenie podkomisji rozbrojeniowej.

GENEWA, 9.IX. (Pat). Dziś odbyło się posiedzenie podkomisji rozbrojeniowej. Na przewodniczącego wybrany został min. Skrzyński. Program prac podkomisji obejmuje następujące sprawy: 1) skoordynowanie prac tymczasowej komisji mieszanej i stałej komisji doradczej, komisji wojskowej, 2) wojna chemiczna, 3) ograniczenie wydatków, 4) statystyka zbrojeń, 5) układy radjonalne. Największe znaczenia będą miały punkty 1-szy i 5-ty. Wnioski, jakie uchwała podkomisja w sprawie skoordynowania organów, zajmujących się sprawą zbrojeń zadecyduje nlewatpliwie o charakterze instytucji, którym Liga Narodów powierzy na rok najbliższy prowadzenie w dalszym ciągu na nowych podstawach prac nad kwestją bezpieczeństwa i zbrojeń.

Sprawy obywateli Gdańska.

GENEWA, 9.IX. (Pat). Rada Ligi Narodów rozpatrywała dziś popołudniu kwestję likwidacji dwóch majątków należących do obywateli gdańskich w Polsce. Sprawozdawca Quinones de Leon zaproponował zasięgnięcie opinii dwóch prawników, a mianowicie Hotolla (Hiszpania) i Undena (Szwecja). Polska i Gdańsk przyjęły tę propozycję. poczem przedstawiciel polski minister Strassburger zaznaczył, że inne spruce sprawy likwidacyjne zostały już załatwione w drodze bezpośrednich rokowań z Gdańskiem.

Inspekcja Rykowa

RYGA, 9.IX. (Tel. wł.—s.). Z Moskwy donoszą: Prezes rady komisarzy ludowych Ryków kontynuuje swoje objazdy. Ostatnio odwiedził on szereg wsi w Carycyńskiej gubernji, występując wszędzie na zebraniach włościańskich. Ryków nacześnie przekonał się o kolosalnych rozmiarach nieurodzaju. Ślady posuchy na polach ogromne, step zupełnie spalony. Prasa sowiecka w związku z objawami terenów dotkniętych klęską nieurodzaju nie ukrywa że położenie jest groźne i wobec tego wzywa wszystkich komunistów z miejscowości urodzajnych aby przyszli z pomocą okręgom zagrożonym głodem i nie pozwolili chłopom udawać się o pomoc do „kulaków”.

Echa słów Mac-Donalda.

BERLIN, 9.IX. (Pat). W niedzielę odbyło się tu zgromadzenie Berlińskiego Związku Górnośląskiego w obecności prezidenta prowincji Górnośląskiej Płoskiego, na którym omówiono między innymi oświadczenie uczynione przez Mac Donalda w sprawie Górnośląskiego w Genewie.

Jeden z mówców, prezes sądu krajowego Schuja, nawijając do słów Mac-Donalda, oświadczył: „Niech dyplomaci angielscy starają się osłabić sens tych słów, my jednak, uważając że za rzecz niesłychanie doniosłą, stwierdzamy, że angielski rząd, który w polityce światowej odgrywa prawdopodobnie pierwszą rolę, jest zdania, że wyrok Ligi Narodów w sprawie Górnośląska jest błędem.”

Po zakończeniu dyskusji uchwalono następującą rezolucję: „Z najwyższym zadowoleniem stwierdzamy, że w angielskim premierze znaleźliśmy sojusznika, który wobec Zgromadzenia Ligi Narodów nazwał decyzję w sprawie Górnośląska błędem. Podkreślamy ponownie, że stosunki na polskim Górnośląsku, wskutek bezsensownie przeprowadzonej granicy, za każdym razem stają się niemożliwsze, i żądamy, aby błąd, popełniony przez Ligę Narodów w sprawie Górnośląska, został naprawiony, oraz, aby Górny Śląsk powrócił do Rzeszy Niemieckiej.”

Powstanie w Gruzji.

Walki powstańców.

RYGA, 9.IX. (tel. wł.—s.). Pisma ryskie donoszą następujące szczegóły powstania w Gruzji: 2 września Potijska stacja została odcięta przez powstańców od głównej magistrali. Wysłana przez bolszewików pancernka uległa rozbięciu. Oddział konny spalił doszczętnie wieś gruzińska „Tomagili” i rozstrzelał sześciu włościan, członków rady wiejskiej. Na przemyku kolejowym stacji „Cipa” oddział powstańców pod dowództwem b. oficera Danilenko wziął do niewoli sztab oddziału konnego i skład miejscowej czerzwyczojki. Wziętych do niewoli komunistów powstańcy powiesili na słupach telegraficznych, za znęcanie się nad skazanymi przez nich poprzednio powstańcami, trupy których w okropnym stanie znaleziono w obrebie budynków stacyjnych.

W Trapezandzie otrzymano radio telegraficzną wiadomość z komitetu powstańczego w Poti o uratowaniu aresztowanych przez bolszewików mieszkańców Batumu, wywiezionych na otwarte morze. W Tyflisie nadal sytuacja naprężona.

Prośba o Interwencję Anglii.

LONDYN, 9.IX. (Pat). Prezydent rządu narodowego w Gruzji—wystosował do Mac Donalda w czasie bytności jego w Genewie prośbę, aby interwenjował na rzecz Gruzji u rządu Moskiewskiego i skłonił ten rząd do zgody na uregulowanie stosunków w drodze sądu rozjemczego.

17 wyroków śmierci.

RYGA, 9.IX. (Tel. wł.—s.). Z Petersburga donoszą: Petersburski sąd gubernjalny w trybie przyspieszonym rozpatrzył sprawę 17 robotników oskarżonych przez G. P. U. o przygotowanie do strejku i zbrojnego wystąpienia przeciwko władzom sowieckim. Oskarżeni byli aresztowani 22 sierpnia, 24 sprawa ich została przekazana sądowni, który po 1 i pół godzinnej rozprawie wydał wyrok skazujący wszystkich oskarżonych na karę śmierci przez rozstrzelanie. Wyrok wykonano na poligonie około zakładow amunicyjnych w nocy na 30 sierpnia. Rodzinom rozstrzelanych zakomunikowano o wyroku 2 września i jednocześnie zabroniono odprawianie modłów za dusze skazanych. Mimo tej zapowiedzi władz sowieckich robotnicy z t. zw. „Wyborgskiej Storonj” i „Ochty” przybyli licznie na nabożeństwo żałobne które w połowie zostało przerwane przez wkroczenie do cerkwi oddziałów milicji sowieckiej, która zmusiła obecnych do rozejścia się groźbą użycia broni palnej.

Nazwisko—3 ruble.

RYGA, 9.IX. (tel. wł.—s.). Z Moskwy donoszą: Komisarjat ludowy do spraw wewnętrznych wydał instrukcje w sprawie zmiany nazwisk. Według instrukcji manipulaeja ta będzie kosztowała tylko 3 ruble. Pisma ryskie podają tę wiadomość dodając następujący komentarz: Oburzająca niesprawiedliwość Zinowjew, Steklow, Trocki kiedy zmieniali nazwiska nie płacili za to ani kopiejki.

Katastrofa kolejowa.

Wczoraj rano rozeszła się po mieście wstrząsająca pogłoska o strasnej katastrofie kolejowej, która wydarzyła się z dwoma pociągami pancernymi „Danuta” i „Sosnkowski” pod stacją Olkieni w pobliżu nowo zbudowanego mostu na Mereczance.

Do południa nie można było ustalić szczegółów tego strasznego wypadku. Z nadeszłych później wiadomości wynika, że w nocy pomiędzy godziną 1-szą a 2-gą idące w kierunku Warszawy składki dwóch pancerek, z szybkością 60 km. na godzinę najechały, prawdopodobnie wskutek złej sygnalizacji, na ślepy tor około mostu na Mereczance. Katastrofa była tem straszniejsza, że pancerki prowadzone były przez dwie lokomotywy jedną z przodu drugą z tyłu. Maszynista czołowego parowozu w chwili, gdy ujrzał, że znajduje się na ślepych torze dał kontrparę, lecz lokomotywa z tyłu pracowała normalnie i wskutek tego zderzenie wewnętrzne było jeszcze bardziej spotęgowane.

Środkowe wagony składu pociągu spietrzyły się jeden na drugim.

Wskutek zderzenia amunicja, znajdująca się w wagonach, wybuchła i to jeszcze bardziej zwiększyło rozmiary katastrofy.

Stacja Olkieni zawiadomiła Wilno o katastrofie i na miejsce wypadku podążyli specjalną lokomotywą z wagonem inspektor armji gen. Rydz-Śmigły, prezes dyrekcji kolejowej inż. Staszewski, inspektor Praszalowicz, przedstawiciel delegatury Rządu oraz lekarz i sanitariusz.

Z pod zwalów leżastwa, rozbitych wagonów wydobyto dotychczas dwóch. Jest to oficer i podoficer z załogi pancerki. Rannych jest 22 osoby w tem 4 oficerów.

Zbadaniem przyczyn katastrofy zajmie się specjalna komisja.

W ostatniej chwili otrzymujemy z Delegatury Rządu następujące wyjaśnienia:

Pociąg pancerny, który uległ katastrofie wyjechał z Wilna o g. 1-iej, z Olkieni zaś o g. 3 m. 55. Stołownie do otrzymanych zarządzeń pociąg ten winien się być zatrzymał na 5 tym kilometrze za stacją Olkieni, przy moście na rzece Mereczance, celem przejazdu przez most pojedynczą trakcją. Z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn maszynista wymienionej pancerki w zbyt szybkim biegu minął znaki ostrzegawcze i niezważając na zamknięty semafor wjechał na ślepy tor, powodując następnie wykolejenie się i ciężsłowe rozbięcie pociągu. Mianowicie uszkodzone zostały dwa parowozy i rozbite dwa wagony osobowe, oraz sześć wagonów towarowych. Ofiary w ludziach wynoszą 26 osób, z czego jeden oficer i jeden żołnierz zabici, trzech oficerów i jeden żołnierz ciężko ranni, zaś lżej rannych jest trzech oficerów i siedemastu żołnierzy. Przeprowadzone na miejscu śledztwo wykazało, że powodem katastrofy była jedynie karygodna nieostrożność maszynisty pociągu pancernego, jakkolwiek, natomiast, działalność przestępcza jest wykluczona.

Wczoraj o godzinie 1-szej minut 20 przybył na stację Wilno pierwszy pociąg sanitarny, w którym znajdowało się 14 rannych. Część lekko rannych po opatrunku pozostała na miejscu katastrofy. Dotychczas ustalono następującą listę ofiar: Zabici porucznik Mistrzalski i plutonowy Morajda. Ranni: porucznik Danilewski (lekko w głowę) i szeregowcy Stefański, Sidorowicz, Jaworski i Lapodnik (wszyscy ciężko).

Wieczorem powrócili do Wilna gen. Rydz-Śmigły, Del. Roman, prezes Dyrekcji in. Staszewski i insp. Praszalowicz. Na miejscu wypadku pozostał sędzia śledczy i śledcze władze policyjne w celu dochodzenia i zbadania szczegółowo przyczyn tragicznego wypadku.

TEATR POLSKI (Lutnia)

Występy

W. BRYDZIŃSKIEGO

Dziś

„Samson i Dalila”

Sztuka Lange.

Początek o g. 8-iej wiecz.

Spróbujcie nowej wymiennej herbaty r. 103.

Fels Tea Co Warszawa

Z kraju.

Listy z Suwałk.

Suwałki 6-go września. I.

Trudne jest przesyłać korespondencję z Suwałk. Nie łatwo jest pisać o życiu społecznym miejscowości, gdzie nowością dnia, która zatrzymuje na sobie uwagę ogólną, bywa np.: zmiana warunków życia, przyjazd, lub wyjazd więcej znanej osoby, a sensacyjną sprawą są: sadowa, np.: o lichwie żywnościowej, nie mówię już o sędzię doradnym—porusza na długich kilka dni—opinię ogółu. Cicho jest u nas i oszczędność dni powszednich, bez żadnego urozmaicenia, wzrok nam przysiała, tak że nawet na wielkie wypadki świata doczesnego patrzymy przez szarą mgiełkę oddalenia, radzi, że one nas bezpośrednio nie dotyczą. Czy żyjemy jakim życiem społecznym? Żyjemy! Czy mamy jakie aspiracje? Zapewne! Ale, jak to wszystko wygląda? Zadanie korespondenta, by to określić,—niekiedy. Bo niema tu jaskrawych objawów życia publicznego, któreby tylko zarejestrować należało. Tu trzeba badać z mikroskopem, aby śledzić powolne ruchy drobnych komórek naszego organizmu...

Powiat nasz, to wielkie bory iglaste, to pola uprawne z wielkim, polskim „mie“, to wody jezior z modrą płaszczyzną i pięknymi widokami. W borach rosną drzewa, na jeziorach łowią ryby, na ziemi uprawnej siedzi chłop i dość pierwotnie ją jeszcze uprawia, choć raz wraz zaczyna zdradzać tendencje postępowe.

Większej własności ziemskiej prawie w powiecie nie mamy, poza kilkoma znajdującymi się w rękach prywatnych. Majątki ziemskie o rozleglejszej przestrzeni były przeważnie własnością państwa (dawniejsze królewskie). Dziś te majątki państwowe zostały rozparcelowane pomiędzy bezrolnymi i małorolnymi, nad granicą zaś litewską pomiędzy inwalidami wojennymi z ostatniej wojny rosyjsko-polskiej. Linia graniczna z Litwą, bo z Prusami pozostała od czasów rosyjskich niezmienną, dzieli element polski od litewskiego—dość ściśle.

W powiecie mamy nikły odsetek 5 proc. Litwinów. Poza tym mamy rozsiąniętych po powiecie Rosjan, t. zw., w gwarze miejscowej, starobródowców. Są to pozostałości jeszcze z dawnych czasów polskich, kiedy Polska stworzyła swoje granice dla zbiegów z Rosji w czasie prześladowań wyznaniowych za uchylenie się od przyjęcia prawosławnej religii urzędowej, poczynając od Piotra Wielkiego. Odsetek ich stanowi 4 proc. Jest pozatem trochę Niemców, 3 proc. i żydów 2 proc. osiadłych po osadach, rodzaju miasteczek w powiecie. Wiesz naszego powiatu nazwać można bez przesady wsią polską, zamieszkałą przez zwartą ludność polską. A miasto Suwałki ma Polaków 60 pr. żydów 40 proc.

Wśród ludności polskiej przeważającą część stanowią rolnicy, bo nawet miasto Suwałki—ma jeszcze

Przychodnia

dla dzieci szkół powszechnych i średnich została przeniesiona z ul. Zarzeczna Nr. 5 m. 5 na ul. Wielką Nr. 3 m. 2. Przyjęcia chorych zostały wznowione dniem 8.IX. 24 r.

Teatr Polski.

Samson i Dalila, sztuka w 3-ach aktach Irena Lange'go.

Sprawozdawca przyznaje się ze skrupa, że nie słyszał o Irene Lange. Tem bardziej bezpośrednio wrażenie musi robić sztuka nieznanego autora, przedstawiająca się bez neruczonej z góry jego indywidualności, czy sławy pisarskiej.

Bowiem przyznać to chyba każdy musi, że najtrafniej i najsprawniej sędziłobyśmy dzieła anonimów, bez reklam głośniejszych nazwisk, pokrywających często dzieło nieudane, maskujące odpyły natchnienia, lub ujęcie tematu nie leżącego w zakresie talentu danego autora. Wylizyć by można setki dzieł, powieści i sztuk scenicznych w których autor, korzystając z powodzenia poprzednich utworów, pewnej sławy, licząc na zamagnetyzowanie publiczności nazwiskiem, które nie może widzieć pod niczym marnem, rzuca teje cierpliwiej i mało krytycznej publiczności nie dbała byle co, jakąś piosenkę na stary temat, jakiś warjant na bardzo ograny leit motiv, jakiś nowy

wiele wspólnego ze wsią i posiada znaczne obszary gruntów uprawnych, dalej rzemieślnicy, obecnie liczniejsze kupiectwo polskie, przeważnie zajmujące się detalicznym handlem w niewielkich sklepikach i wszystko to skupione w lwiej części w Suwałkach i w końcu garść inteligencji, głównie urzędników, nauczycieli... w każdym razie osób, normujących swoje dochody kategoriami płac urzędniczych i wiele, wiele wojska.

Mamy dwa gimnazja państwowe męskie i żeńskie, seminarjum

Sprawy gospodarcze.

Targi wschodnie.

W dniu 5-go września otwarte zostały we Lwowie doroczne targi wschodnie.

Znaczenie targów wschodnich, które w odróżnieniu od targów poznańskich mają charakter par excellence placówki dla handlu międzynarodowego w dobie powrotu do normalnych stosunków handlowych, po przeżytych chaosie gospodarczym jest tem większe że odradzający się przemysł polski z dniem każdym potrzebuje nowych rynków zbytu. Konieczność zrównowadzenia podaży i popytu szczególnie jaskrawo uwidacznia się w chwili obecnej. Zadośćuczynienie tej potrzebie jest właśnie jednym z najistotniejszych celów jakie mają przed sobą Lwowskie targi wrześniowe.

Czwarte z kolei tegoroczne targi wschodnie w porównaniu do lat ubiegłych będą się znacznie różniły. Różnice te wypadną na korzyść tych ostatnich targów wytaczenia. W latach ubiegłych targi były więcej ciekawą wystawą niż miejscem transakcji handlowych. W roku obecnym nazwa targów będzie istotnie odpowiadała ich zadaniom. Będzie to targowisko. Zetknie się na nim dostawca i konsument.

Teren zajęty pod pawilony z ekspozycjami w obecnym roku również rozszerzył się znacznie. Jest to miarą zainteresowania się targami jak przez przemysł krajowy tak i zagraniczny. Po za zadaniami handlowymi targi wschodnie przyczyniają się ogromnie do zbliżenia, jeżeli się tak wolno wyrazić politycznego. Zagranica poznaje nasze realne wartości, może się dobitnie przekonać o postępie pracy u nas, o rozwoju naszego przemysłu i t.d. Wszystko to wyrabia zaufanie, które tak bardzo nam jest potrzebne.

Z zestawień statystycznych w sprawozdaniach z pierwszych, drugich i trzecich targów jaskrawo wydziela się stopień zainteresowania się zagranicą naszą produkcją. Tegoroczne targi wschodnie, które przeciągną się do 156 b. m. niewątpliwie zwiększą jeszcze bardziej te sukcesy na każdym polu z lat poprzednich.

Czerwona rewja.

RYGA. 9.IX (tel. wł.—s.). Z Moskwy donoszą: W związku z zamknięciem kursu czerwonych oficerów, w Moskwie na „Krasnoj Pioszczadi“ odbyła się rewja abiturjentów tego kursu. Rewji przyglądał się prezes Wszechrosyjskiego Centralnego Komitetu Wykonawczego Kalinin. Po rewji do zebranych „czerwonych komendantów“ przemówił

nauczycielskie, gimnazjum żydowskie prywatne, ma być otwarta w tym roku szkoła niższa handlowa i kilka szkół powszechnych. Oto są Suwałki i ich Hinterland. Jakże to wszystko ma oblicze duchowe, jakie aspiracje społeczne, widoki, cele, czy dąży do czego, jak ogląda się po świecie, mierząc stopniem rozwoju swego wrażenia życiowe napiszę później, aby nie wyczerpać odrazu repertuaru listów z Suwałk i wzamian głosu z Suwałk, przestać milczenie.

Radwan.

Unszlicht. Witając ich w imieniu wojenno-rewolucyjnej rady zaznaczył on że dzień w którym ukończyli ani kurs jest wielkim świętem republiki SSSR, w tym bowiem dniu Rosja i czerwona armia zwiększyła się o 5000 nowych przepojonych duchem komunizmu „czerwonych komendantów“.

TELEGRAMY.

Depesza kanc. Sejpla.

WARSZAWA, 9.IX. (PAT). Kanclerz Rzeczypospolitej Austriackiej, ks. Sejpel przesłał na ręce Prezesa Rady Ministrów Grabskiego następujący telegram: W imieniu Rządu Austriackiego proszę Waszą Ekscelencję o przyjęcie wyrazów żywej radości z powodu niudania się ohydneho zamachu na Prezydenta Rzeczypospolitej (—) ks. Sejpel.

Wycieczka dziennikarzy polskich w Rumunji

BUKARESZT, 9.IX. (PAT) Przybyła tu wczoraj wycieczka dziennikarzy polskich witana na dworcu przez przedstawicieli rządu, prasy i społeczeństwa. Dziennikarze byli podejmowani herbata w ministerstwie spraw zagranicznych, poczem zwiedzili pałac królewski. Po obiedzie odbył się bankiet. Wieczorem gości był obecni na przedstawieniu w Teatrze Narodowym.

Misja monsignora Testa skończona.

BERLIN, 9.IX. (PAT). „Telegraphen“ Union donosi z Esser. że delegat apostolski na obszarach okupowanych, monsignor Testa którego misję należy uważać za skończoną, powróci w najbliższych dniach do Rzymu.

Wyjazd studentów francuskich na zjazd do Warszawy.

PARYŻ, 9.X. (PAT). 40-tu studentów wyjechało stąd do Warszawy w celu wzięcia udziału w międzynarodowym kongresie studentów. Delegacja francuska zamierza wystąpić energicznie w sprawie współdziałania intelektualnego oraz popierać projekt utworzenia międzynarodowego instytutu, wysunięty w Lidze Narodów przez Alberta.

Delegacja polska na kongres prawa międzynarodowego u króla Szwecji.

STOCHOLM, 9.X. (PAT) Poseł polski Wysocki przedstawił wczoraj królowi przybyłą na kongres prawa międzynarodowego delegację polską. Wieczorem poseł Wysocki wydał obiad, na którym byli obecni przedstawiciele szwedzkiego ministerstwa spraw zagranicznych i prasy.

Z muzyki.

Koncert Lidji Lippkowskiej.

Wiele obiecuje nazwisko artystki i rozgłosno do wymagań najwyższych, ale, już po kilku pierwszych taktach można się było upewnić, że rozczarowania nie doznamy.

Artyzm p. Lippkowskiej osiągnął takie szczyty, kiedy, sprawozdawca najchętniej odkłada pióro krytyka i staje się tylko wielbicielem. Rzecz najważniejsza—głos—nie imponuje siłą, ale posiada brzmienie niezwyklej czystości i miękkości, czarującej każdego, na piękno dźwiękowe prawdziwego „bel canto“ wrażliwego, a o mistrzostwo władania nim zarówno w subtelnie frazowanej kantylenie, jak w lekkości i dokładności koloratury oraz w umiejętności wzorowej spokojnego wytrzymywania tonu, we wszelkich stopniowaniach siły, może być przedmiotem studiów i wzorem dla wszystkich, uprawiających sztukę śpiewu.

Jakkolwiek niepospolite są zalety czysto śpiewacze znakomitej artystki, wszakże dopiero nieźródlna różnorodność wyrazu i szczerze odczucia, bezpośrednio działającego na słuchacza oraz wyborna dykcja dopełniają bardzo widocznie zarysowaną, całkiem niepowyśzdną indywidualność artystyczną p. Lippkowskiej i stawiają ją pośród najwybitniejszych artystek.

Z ogromnego doboru artyj i pieśni, wykonanych z niezwykłym wykończeniem artystycznym, w językach: francuskim, rosyjskim i polskim („Zyczenie“ Chopina, na zupełnie osobną zmianę zasługują: Controne—„Laissez moi rire“ i Lemaire—„La garotte“, interpretacja których zaznaczyła się oryginalnym odтворeniem i nie dającą się przeciętną doskonałością.

Czyż można wątpić, że artystka tej miary świeciła prawdziwe triumfy na najznakomitszych scenach operowych i na koncertach tutaj wywoływała całe huragany oznak zachwytu?... Nową zupełnie znajomością u nas był p. Aleksander Swierzeński, doskonale akompaniator i bardzo dobry fortepianista, szczególnie jako wykonawca utworów o charakterze marzycielskim, lub idealizowanych tańców, w których gra jego subtelna i ładne dotknięcie, w połączeniu z wyborną techniką pasażową, sprawiają wrażenie bardzo dodatnie i zjednały artyście szczerą poklask, zachęcający do gry nadprogramowej.

A teraz jeszcze parę słów do pp. organizatorów koncertów w sali Miejskiej, którzy—jak się zdaje—nie wiedzą, że na całym świecie cywilizowanym dla przedstawicieli prasy zawsze przeznaczane są miejsca w rzędach najbliższych, aby sprawozdawcy mogli doskonale widzieć i słyszeć, a nie tak, jak się to zdarzyło tym razem, że wszystkie miejsca prasowe były w dalszych rzędach i blisko ściany.

Gdyby nie prozono mię oświadczenia koncertantki, życzącej sobie koniecznie mej krytyki i nie mogącej ponosić odpowiedzialności za nietakt pp. organizatorów, byłbym nie przyjął proponowanego mi krzesła i opuścił niezwłocznie salę koncertową, jak to niegdyś uczyniłem na koncercie Ni zdanowej, kiedy dla redakcji „Słowa“ nie było żadnego miejsca zarezerwowanego.

Okropności językowe na afiszach, w rodzaju: „koloraturno-soprano“, „Młość“ i t. p. nie powinny być nadal tolerowane.

Z okazji przygodnych występów, w charakterze śpiewaka, dobrze znanego u nas utalentowanego artysty dramatycznego p. Radziława Petera, zwróciłem uwagę, na ładny głos jego, zasługujący na kształcenie, a pogląd mój został w zupełności uznany przez sławną prymadonę p. Bolską (hrabiną Brochocką), która wtedy bawiła, czasowo w Wilnie. Było to głównym powodem, że się p. Peter udał do Mediolanu dla studiów śpiewaczych.

Obecnie otrzymałem numer „Il Giornale d'Italia“ z dnia 21 sierpnia r. b., zawierający korespondencję z Rapallo, gdzie prof. Giuseppe Borzatti wraz z gronem swych uczniów spędza lato i urządził z ich udziałem koncert. Z obszernie napisanego sprawozdania, naogół bardzo pochlebnego, przytaczamy spolszczenie dokładne ustępu o naszym rodaku: „Tenorysta polski p. Radziław Peter prawdziwie oczarował audytorjum potęgą głosu, dykcją doskonałą i uczuciem spontanicznym. Pan Peter śpiewał wspaniałe arje z oper „La Panciulla del West“ Pucciniego i „Luisa Miller“ Verdiego i jako wybitny artysta z pewnością zrobi świetną karierę, zawiązując, poza przesłicznym głosem, jeszcze woli żelaznej i wrodzonej żywoci umysłu“. Szczerze się cieszymy i winszujemy tak pięknych wyników pracy naszego artysty.

Michał Józefowicz.

KSIEGARNIA
Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego w Wilnie
ul. Królewska 1. — Ul. Wileńska Nr. 36.
Oddziały: LIDA—OSZMIANA—SWIECIANY
Na bieżący sezon szkolny
zaopatrzyła swoje składki we wszystkie podręczniki niezbędne dla szkół powszechnych, średnich, zawodowych i wyższych. Przy kolektywach zakupach szkół udziela się rabatu.
SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH posiada materiały piśmienne dla szkolnictwa, biur i urzędów po cenach konkurencyjnych.
DZIAŁ POMOCY NAUKOWYCH poleca: mapy, atlasy kontury, wykresy, globusy i inne pomoce szkolne.
SKŁAD NDT w wielkim wyborze posiada podręczniki do nauki muzyki i śpiewu.

A Krumback pisze piękne rzeczy i kocha swą piękną żonę, której pragnie wzmocnić mocą natchnienia, że wszystko co zewnętrzne, godne jest uwagi. Człowiek ulegający natchnieniu, niestety, nie liczy się z rzeczywistością i zmuszony własną fantazją, wpada w wiloce doly domowego ogniska, jak ów astrolog, wpatrzony w gwiazdy. Poeta daje dowód zupełnej nieznajomości i lekceważenia psychiki kobiecej, sądząc, że jest taka na świecie, dla której, pawie piórka są mniej warte od krwawiącego serca. Z góry wie, od początku sztuki, której i tytuł odbiera cały urok niespodzianki, że Samsona zwyciężą Dalila i Filistyni, a przynajmniej jeden z nich, w postaci Majera, przedsiębiorcy-tapicera. I jakże by mogło być inaczej? Pan poeta jest niechlujny, źre klopsy jak zwierzak, szarpie żonę ze złością, to unoszeniem ją w jakieś męczące wyżyny, gdzie jej w oczy rzuca swą niedoścignioną wyższość. Ach drogi Panie ależ od tych szczytów nożki bolają... A pan tapicer ma pewnie takie wygodne środki lokomocji jak u pod nia kryje czysty brylant uczucia i natchnienia.

Wdzięku jego dandyzmowi. Wiedząc mimo że Dagmara jest artystką i chwilami przejmując się szczerze artystem męża, jednak kobiecość jej ciała jest pociągająca ku niepokalanym garniturom p. Majera, który ją rozumie i z którym się czuje na tym samym poziomie. W tam tkwi błąd sztuki, artystka taka, jako autor opisał, była by lepiej odozuwała i rozumiała męża artystę, mimo jego pozorne sfiltstnienie, a mniej się wzruszała Majerem. Może by się bawiła elegancją i wyzywającą bogactwem, ale by go nie kochała, zwłaszcza w tej postaci w jakiej go ukazał p. Kijowski przeszarżowując typ i charakterystycję do stylu farsy lub komedji Bałuckiego, zupełnie niestosownie P. Brydziński, grający męża—poetę dał nam opracowane we wszystkich szczegółach przeżycie człowieka, nie liczącego się z rzeczywistością i którego ta rzeczywistość zabija. Cała strona fizjologiczna tych transów była bez zarzutu wykonana. Każdy grymas na twarzy odpowiadał wiedzy i trafny. Nie czuć w nim tylko było poety; liryzm, który niezaprzecznie tkwi w roli, mimo jej jaskrawości, nie został przez ar-

KRONIKA

SRODA
10 Dnia
Mikotaja z T. Wschód słońca 5 g. 6 m.
Jutro Zachód " g. 18 m. 7
Prota i Jaska

WILEŃSKA

Na tych że posiedzeniach sejmiku uchwalony został budżet dodatkowy na rok obecny na sumę 62.736 zł.

Pomimo trudności finansowych, sejmik uchwalił wyasygnować 5.000 zł. na 8 stypendji dla kształcącej się młodzieży niezamożnej, pochodzącej z pow. Wileńsk-Trockiego oraz 1500 zł. na 2 stypendji akademickie.

Jednocześnie przyznano subsydjum dla zakładów tkackich hr. A. Mohłówny w kwocie 2.000 zł.

— Pożegnania Delegata Rządu p. Walerego Romana. W sobotę ubiegłą wieczorem, w górnej sali hotelu St. Georges odbyła się z inicjatywy wice-prezydenta Jana Łokuciewskiego oraz grona radnych, uczta pożegnania na cześć opuszczającego w tych dniach Wilno, Delegata Rządu p. Walerego Romana.

W zebraniu tem wzięli udział panowie: Wład. Bıldıziukiewicz, major Bobiatycki, Konstanty Bukowski, Tobiasz Bunimowicz, Bronisław Chadyński, Wiktor Czarnowski, dr. Tadeusz Dembowski, profesor Stefan Ehrenkreutz, dyr. Zygmunt Fedorowicz, kurator Zygm. Gąsiorowski, Jan Gradowski, Wład. Grzegorzewski, dr. B. Hłasko, redakt. Czesław Jankowski, Alteri Kabaczniak, rejent Jan Klott, J. Korolec, L. Kuczewski, ksiądz kan. Karol Lubianiec, Józ. Łasowski, wiceprez. Jan Łokuciewski, ks. sen. St. Maciejewicz, dyr. Jan Malecki, Olgierd Malinowski, K. Marcinowski, J. E. ks. biskup Kazimierz Michalkiewicz, Tadeusz Miśkiewicz, Konrad Niedziatkowski, M. Pao-Pomarnacki, Arsen. Pimonow, Wikł. Piotrowicz, prezes J. Popowicz, prokurator J. Przyłuski, O. Rackiewicz, St. Riess, S. Rosenthal, dyr. F. Rychłowski, Stan. Rzewuski, ks. prałat Adam Sawicki, Rafał Jan Słizleń, dyr. W. Głabert-Studnicki, M. Szczeniowicz, dyr. Wł. Szmidt, gen. A. Tupalski, ks. prałat Jan Ussylio, dyr. Stan. Wańkiewicz, dr. Westawski, Komisarz Rządu na m. Wilno Kazimierz Wimbór i R. Wirszko.

Oprócz wymienionych współudziałali w tej uczcie pożegnanej zgłosili: pp. Mieczysław Bohdanowicz, prezes Al. Meysztowicz, ks. Jan Kretowicz, prezes Ludw. Untchowski, który dla ważnych przyczyn przybył nie mogli. Uczta rozpoczęła się o godz. 10 i pół.

W północy stołu biesiadnego ustawiono w podkowie, gustownie przybranego kwiatami przez ogródka miejskiego, p. W. Balukasa, zajął miejsce p. Delegat Rządu, mając z prawej strony J. E. ks. biskupa Michalkiewicza, z lewej — J. M. rektora Parczewskiego, zaś naprzeciwko — wiceprez. Łokuciewskiego, dr. Dembowskiego i dr. Hłaskę.

Szerog toastów rozpoczął wiceprez. Łokuciewski. Następnie przemawiali: J. E. ks. biskup Michalkiewicz, J. M. rektor Parczewski, dr. Dembowski, pp. Grzegorzewski, Bıldıziukiewicz, Przyłuski, Niedziatkowski, Miśkiewicz i Rychłowski.

Z kolei dr. Dembowskiego odczytał depeszę nadeszłą z Bohdanowa od prof. Fer. Ruszczyca, w wyrazach żalu z powodu niemożności wzięcia udziału w zebraniu oraz listy od prezesa Meysztowicza, Al. Chomińskiego i innych osób.

Toast p. reagenta Klotta zakończył przemówieniem na cześć p. Delegata. Wszystkie one cechowała wielka serdeczność — każdy z poszczególnych mówców gorąco podkreślał owocną działalność p. Delegata Rządu Romana na stanowisku najwyższego przedstawiciela Rzeczypospolitej na Ziemi Wil. życząc mu dalszej owocnej pracy dla dobra Ojczyzny.

Pan Delegat Rządu w odpowiedzi na przemówienia zaznaczył, że tylko dzięki stanowisku obywatelskiemu społeczeństwa i pracy jego była ułatwiona, za co odchodzi serdeczną wyraża wdzięczność zebrany.

Sympatyczna biesiada przeciągnęła się do późna w noc.

— **Przyjazd wycieczki uczestników C. I. E.** Jak się dowiadujemy zapowiedziany przyjazd wycieczki uczestników II Kongresu Międzynarodowego C. I. E. do Wilna nastąpi nie w dn. 12 b. m., jak pisaliśmy, lecz 18 b. m., t. j. w sobotę. Poza-tem program pozostaje bez zmian.

— **Dokoła zjazdu międzynarodowego młodzieży akademickiej.** Z powodu zawieruchy rewolucyjnej szalejącej w Chinach, młodzież wschodnio-azjatycka nie weźmie udziału w zjeździe, natomiast z gości egzotycznych odwiedzą Polskę nowo-zeland-

czyzy i australijczyzy. W Wilnie, oprócz narodów wschodnich i baltycznych, gościć będzie prawdopodobnie jeszcze wycieczka angielska.

— **(1) Posiedzenie Okręgowej Komisji Ziemskiej w Wilnie.** W dn. 6 września, pod przewodnictwem prezesa O. U. Z. w Wilnie p. A. Waleśkiewicza, w obecności zastępcy Delegata Rządu p. K. Obrockiego, delegatów min. sprawiedliwości i min. rolnictwa i dóbr państwowych, przedstawicieli większej i malej własności, oraz bezrolnych, odbyło się posiedzenie Okręgowej Komisji Ziemskiej w Wilnie.

Komisja uchwaliła wykupić przymusowo na własność państwa część majątku Żulowo, gminy Michałowski, pow. Święciańskiego, własność Włodzimierza Kurnosowa.

W sprawach przejęcia na własność państwa działki ziemi we wsi Nowospaskiej, gm. Smorgońskiej, pow. Oszmiańskiego, o obszarze 26 dziesięcin, własność Konstantego Szczęsnego, oraz folwarku Kuźmiski, gm. Dukrzańskiej, pow. Brastawskiego, o obszarze około 120 ha, własność Wiktora Mińskiego, postanowiono postępowanie umorzyć.

Pozatem uchwalono wdrożyć postępowanie scaleniowe gruntów w szeregu wsi w pow. Oszmiańskim, Święciańskim, Wileńsko-Trockim, Brastawskim i Dziśnieńskim.

Zatwierdzono projekt scalenia na obszarze 271 ha, należących do gospodarzy zaścianka Stracza Niedroszla, skargę zaś Józefa Lubieńskiego, złożoną do P. U. Z. w Święcianach oddalono.

Następnie zatwierdzono umowę dobrowolną o likwidacji pastwiskowego serwitutu, obciążającego majątek Karolin, gm. Solecznickiej, pow. Wileńsko-Trockiego, własność Józefa Borowskiego na rzecz wsi Sosekiszki tejże gminy.

— **Adres Wileńskiego T-wa Rosyjskiego.** 7 b. m. Zarząd Wileńskiego T-wa Rosyjskiego złożył ustępującemu Delegatowi Rządu p. Romanowi adres, żegnając go i dziękując za jego stosunek do mniejszości rosyjskiej.

— **Podziękowanie.** Niezamożny uczeń III kl. gimn. im. Lelewela dziękuje urzędnikom urzędów skarbowych w Wilnie za ofiarowanie mu całego kompletu podręczników szkolnych.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

— **Wielki koncert w Wilnie.** W niedzielę, dn. 7 bm. odbędzie się w Skoczewie na Śląsku Cies. odsłonięcie pomnika ku czci bohaterów, poległych w obronie Śląska w pamiętnym roku 1919, kiedy to Cześć najechali na piastowe nasze dzierzawy, chcąc cały Śląsk zagarnąć pod swe panowanie. W walkach od Bogumina po Jabłonków, a szczególnie w dwudniowej bitwie pod Skoczowem, zakończonej przegrana Czechów, poległo kilkudziesięciu naszych obrońców, których najwięcej spoczywa na cmentarzach w Skoczewie. Chcąc uczcić pamięć wszystkich żołnierzy poległych w obronie naszych kresów zachodnich, podjęto się młode gniazdo Sokole w Skoczewie zbudowania im pomnika. Pomnik ten wykuły jest z twardego, śląskiego piaskowca i ozdobiono szpilowym orłem i płaskorzeźbami według projektu art. rzeźbiarza J. Raszki z Krakowa.

E. MIESZKOWSKI
ul. Mickiewicza 22
KAPELUSZE I CZAPKI męskie.
Wprowadzono: czapki UCZNIOWSKIE i studenckie.

Szkoła Muzyczna M. Jacobi-Pawłowicz.
Zatwierdz. przez Minist. W. R. i O. P.
(program Konserwatorium).
Fortep., skrzypce, śpiew, teoria, teoria komp. harmonja, solfeggio, ensembles. — SOLFEGGIO SPECJALNE DLA SPIEWAKÓW.
Zapisy uczniów od g. 4-6. Ad. Mickiewicza Nr. 60.

„Polska Składnica Galanteryjna“
wł. FRANCISZEK FRŁICZKA Wilno, Św. Józefa Nr. 6. Tel. 646
Hurtowy Skład Towarów Galan- || Najtańsze Polskie Źródło Kupna
teryjnych i Norymberskich || Niel i Pończoch
Specjalność dostawy do Sklepów i Kooperatyw.
Otrzymano wielki wybór sandałów firm zagranicznych.

zał się coraz bardziej w piasek dna morskiego i nawet grube na 6 cali liny stalowe, przyczepione doń przez nurków, nie były w stanie wyprowadzić go z tego „dolce far niente”. Sprowadzono wreszcie liny 24-calowe, które wytrzymały ciężar 2.300 tonn i dopiero wówczas zdolano go wyciągnąć z piasku, w którym był pograżony. Jako okręt przestarzały, niewielkie on będzie mógł oddawać przysługi flocie wojennej.

Wydobyte tego okrętu dokor- hr. Langi, któremu udało się również wydobyć zatopioną przed 5 laty w pobliżu Konstantynopola okręt włoski „Atheny”.

Kusily się o to przedtem dwa towarzystwa, z których jedno daremnie wydało na ten cel 9.000 funtów szterlingów, a drugie 16.000 funtów szterlingów.

Angielska gazeta „Manchester Guardian” podaje interesujące szcze-

gół o planach i metodach Langiego. Najbliższą jego próbą tego rodzaju, będą zabiegi około zatopionej „Lusitanji”. Hrabia Langi już od kilku miesięcy robi w tym celu przygotowania. Jak wiadomo, żaden nurek nie jest w stanie pracować w takiej głębokości, w jakiej znajduje się „Lusitanja”. Otóż hr. Langi wynalazł specjalny strój dla nurków, który ma im umożliwić dotarcie do kadłuba „Lusitanji” i przebywanie tam przez pół godziny czasu, który ma wystarczyć do utorowania sobie drogi do kas okrętowych.

„Lusitanja” w chwili zatonięcia miała na swym pokładzie ogromne sumy w monetach złotych, jednak wartość jego skarbu bliżej nikomu nie jest znana. Podobnie wartość biżuterji jednego, jedyne Amerykanina, który wówczas był pasażerem owego okrętu i wraz z nim zatonał, wynosi kilkadziesiąt tysięcy funtów szterlingów. Jeśli zatem hr.

Langiemu, ten złoty połów się uda, to będzie on miał zapewnione i sławę i majątek.

— **Niezwykłe odkrycie archeologiczne.** Wielkie wrażenie w świecie archeologów zrobiło niedawno odkrycie, zrobione w Antyochji. W studni, mieszczącej się ongiś w przedsiönku pogańskiej, a potem chrześcijańskiej świątyni znaleziono skarb pochodzący z pierwszej ery chrześcijańskiej. Między wieloma naczyniami kościelnymi znajdował się kielich srebrny z podobizną Chrystusa Pana i Apostołów.

Wedle starożytności legendarji pochodzącej z pierwszych lat chrześcijaństwa, z takiego wianka kielicha miał pić wino Chrystus Pan podczas ostatniej wieczerzy i w tem to naczyniu zamienił wodę i wino — w swą krew.

Kielich ten, jako największa świętosć chrześcijańska, strzeżony był przez Apostołów i ich następ-

ców i najstarszy biskup miał go w swej opiece. W 3-im stuleciu, podczas prześladowania chrześcijan kielich zniknął i od tej chwili przepadł bez wieści. Wokół tego kielicha wytworzyły się średniowieczne i piękne legendy i długo szukali świętego naczynia rycerze chrześcijańscy. Skarb, którego nie zdołał odnaleźć król Artur wraz z towarzyszami „okrągłego stołu” został odkryty przez amerykańską ekspedycję archeologiczną.

Ofiary.

Dla staruszka w rocznicę śmierci św. p. ojca M. M. — zł. 10.
Tobiasz Bunimowicz na Komitet przyjeżdżających z zagranicy studentów — zł. 100.
Księgarnia Stow. Nauczyc. Polskiego na cele przyjęcia do rozporządzenia podkomisarjatu II Kongresu międzynarod. Konfederacji studentów — 100 zł.

WILEŃSKA GIEŁDA.

9 września 1924 r.

C z e k i.	
New-Jork	5.17
Akcje Wil. Pryw. Banku Handlowego	0.10 1/2
WARSZAWSKA GIEŁDA.	
urzędowa 9 września b. r.	
G o t ó w k a:	
Dolary	5.21—5.16
Funty	23.21—22.99
Franki francuskie	27.23—26.97
Franki szwajcarskie	97.81—97.84
C z e k i:	
Belgia	25.67—25.43
Holandja	199.24—197.26
London	23.06—22.84
Nowy Jork	5.21—5.16
Paryż	27.08—26.82
Praga	15.57—15.43
Szwajcaria	97.58—96.62
Wiedeń	7.35—7.28
Włochy	22.60—22.44
Stockholm	138.82—137.43
Miljonówka	0.75

Redaktor Stanisław Mackiewicz.

„Ogłoszenia Lekarskie“

Dr K. Sokołowski
choroby skórne i weneryczne, przeprowadził się na ul. Ostrobramską 2. przyjmuje od g. 5—7.

Dr. Wiktor Kiezuł
POWRÓCIŁ I wznówił przyjęcie chorych. Choroby wewnętrzne, specjalnie płucne. Garbarska 5—3 od 5—7.

Dr. Czesław Konieczny
Chirurgja jamy ustnej choroby zębów, sztuczne zęby. Wojskowym 1 urzędnik na raty. Mickiewicza 11 (gdzie kino) Przyjmuje od 10 do 12 1/2 lod 4 do 6 1/2.

Akuszerka
z Warszawy udziela porad. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46—6.

Dr. Wołodźko
ordynator szp. Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Od g. 12—2 i 5—6. Zawalna 22.

Lekarz-dentysta
Julja Bielunas
wróciła i przyjmuje od 12—5, ul. Jagiełłońska 9—4.

Dr. W. LEGIEJKO
choroby wewnętrzne (spec. płuc i żołądka) Przyjmuje od 9-11 i 6-7 wiecz. ul. Ad. Mickiewicza 21 m. 1.

Firma A. MOHL

Zamkowa 8.

Na sezon jesienny

POLECA:

wielki wybór materiałów wyrobów domowych i angielskich NA UBRANIA MĘSKIE I DAMSKIE. Koldry, pledy, flanele, baje i różne białe towary.

—) Ceny konkurencyjne. (—

MILJONY BATERJI

do lampek kieszonkowych z poręczeniem za jakość przewyższającej towar zagraniczny stale KONKURENCYJNIE do dostawy.

Zakłady Przemysłowe i Handlowe

„TECZA“

KRAKÓW, Czarnowiejska 72/4.

Szkołki Podzameckie

Andrzeja hr. Zamoyskiego

w Podzamczu p. Sobolewskiego, ziemia Lubelska

POLECAJA NA SEZON JESIENNY

wielki wybór drzew i krzewów

owocowych, parkowych, alejowych, sadzonek leśnych i kwiatów zimotrwałych.

Ceny przystępne. — Katalogi i oferty na żądanie.

Najtańsze źródło zakupu!!!

OWSA siewnego
OWSA karmowego
OTRAB

SIANA

SŁOMY CUKRU

MAKI razowej

MAKI pyłowej

SŁONINY SZMALCU

SUPERFOSFATU

w Spółdzielni Rolnej

Kresowego Związku Ziemiaków

ZAWALNA 1.

TEL. 1-47

Pamiętaj o lotniczej i gazowej obronie.

10 rad praktycznych 10

- Kto chce sprzedać!
- Kto chce kupić!
- Kto pracę daje!
- Kto pracy poszukuje!
- Kto co zgubił!
- Kto się chce ożenić!
- Kto chce zamąż wyjść!
- Kto kapitały lokuje!
- Kto szuka mieszkania!
- Kto odnajduje mieszkania

i t. d.
niech poda ogłoszenie do gazet

za pośrednictwem

Biura Reklamowego

St. Grabowskiego

w Wilnie

ul. A. Mickiewicza 4, tel. 228

kosztuje tanio a cel będzie osiągnięty

Ważne dla fabryk chemicznych, olejów i tłuszczów.

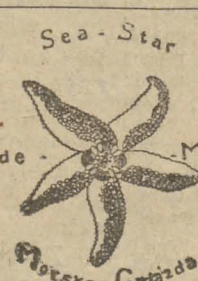
Aparaty ekstrakcyjne

zupełnie nowe o pojemności 9m3 (3x3m3) kompletne z aparatem destylacyjnym, rezerwoarami żelaznymi, pompami i t. p. nadające się do fabrykacji olejów roślinnych, tłuszczów kostnych lub skórnych i t. p. oraz maszyna parowa; 40 HP okazują do sprzedania. Wiadomość pod „Ekstrakcja” do Biura ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków, Rynek 8.

Flance truskawek, flance i cebulki kwiatów zimowych, cebulki hyacintów do pędzenia, nasiona do wysiewu w jesieni, nasiona dla ptaków — poleca „Sklep Rolniczy” Szwarcowy I (Wielka 15).

Demi - place poszukuje francuzka z wyższym wykształceniem. Oferty, tylko listownie: Wilno, Zawalna 30, Konstancjostwo Bukowsy, pour remettre à Madame M. de K.

Rentynowany BUCHALTER - KORESPONDENT z 23 letnią praktyką poszukuje stałej posady lub przyjęcia chwilowe zajęcie przy sprawdzaniu ksiąg handlowych z dowodami, zamykają te księgi i sporządzają bilanse. Adres ul. Wielka, Hotel „Palais” pokoju Nr. 110 agronom i buchalter A. Gwiazdowski.

„SEA — STAR“
CARL BÖDIKER & Co Amsterdam, Warszawa, Lwów, Katowice.
Wino, ul. Wielka 47, ul. Rudnicka 2.
Tel. 481. Adres telegr. Bödiker — Wilno.
IMPORT TOWARÓW KOLONJALNYCH, TEKSTILNYCH I ELEKTRO - TECHNICZNYCH.
Szczególnie poleca z własnych plantacji i zakładów przemysłowych
HERBATĘ, KAKAO, KAWĘ oraz MYDŁO marki „SEA — STAR“.

Elegancki Salon Mód „Maison Nouvelle“
W. Pohuianka 16 m. 3.
Sezon jesienny otwarty.
Nadeszły:
Palta, Suknie, Bluzy, Szlaktroki, eleganckie rzeczy ciepłe, wykwinatna bielizna, **KAPELUSZE.**

SKLEP SUKNA I BŁAWATNYCH TOWARÓW
J. Baniewicz ul. Wielka 27
Poleca na sezon zimowy w wielkim wyborze w najlepszych gatunkach towary: garniturowe, kostjumowe damskie, paltotowe, na pokrycie futer, sukna, bostony, kamgarny, krepy, szewioty, garbaryny welury, ulstry, zamsze, plusze jedwabne, orsz koce pluszowe drapowe i koldry szyte gotowe własnej roboty.
Na damskie suknie: welny matowe, krepdeszyny, szewioty markizy, penjuary, flanele, barchany alpaga na fartuszki, białe towary: bielizniane, stolowe i pościelowe. Dla uczących się sklep posiada kolory przepisowe. Ceny niskie i stałe.

„WILEŃSKA POMOC SZKOLNA“
SP. Z OGR. ODP.
Wilno ul. Biskupia 12.
Poleca na sezon szkolny:
POMOCE SZKOLNE, naukowe, urządzenia pracowni fizycznych, chemicznych, lekarskich i innych, szkło laboratoryjne krajowe i zagraniczne
WŁASNEJ WYTWÓRNI: przyrządy fizyczne, latarnie projekcyjne, przezrocza, globusy, modele anatomiczne.
Przedstawicielstwo fabryki mikroskopów G. Rejchtera w WIEDNIU
SPRZEDAŻ NA RATY.

SPÓŁDZIELNIA ROLNA
Kresowego Związku Ziemiaków
Zawalna Nr 1, telef. 1-47.
Zakres działalności:
Zakup i sprzedaż prod.rolnych
Generalna Reprezentant
Gł. Urz. żywnościow.
Sprzedaż maki żytniej.
Skład paszy
Sprzedaż detaliczna: owsa, otrab, siana, słomy.
Własne piekarnie
Wypiek chleba ze sprzedażą detaliczną we własnych sklepach (Uniwersytecka 1, Mickiewicza 20, Kalwaryjska 1, Portowa 22).
Wypiek chleba dla szpitali, internatów, ochron, przytułków i t. p. instyt.
Dostawy rządowe
Pośrednictwo między producentami rolnymi a instytucjami państwowymi w dostawie produktów rolnych.
Składy towarowe z bocznica kolejową
Róg ul. Targowej i Sakapiernej telefon 4-62.
Własny tabor przewoz.

KONSERWATORIUM MUZYCZNE
w WILNIE (pl. Orzeszkowej 9).
Zapisy do wszystkich klas instrumentalnych i teoretycznych codziennie od g. 4—7 wiecz. Rozpoczęto przyjmowanie zapisów do nowo utworzonej klasy wionolenceli pod kier. prof. Z. Butkiewicza, b. członka Kwartetu Ks. Meklemburskiego.

Lekcji śpiewu solowego
udziela W. TOCZYŁOWSKA (uczennica sławnej Lacroix). Początek lekcji dn. 8—IX. Zapis nowych uczennic w dniu powszednie od 10—11 rano i od 3 1/2 do 4 1/2 po poł. Bernardyński zauł. 3—8.

Perfumy
na tutej najtańszej w polskim składzie aptecznym
WŁADYSŁAWA Trubikły
Ludwisarska, róg Tatarskiej.

Potrzebna lekka jednokonna platforma.
Dobroczyński 2. Świad towarowy A. Głowińskiego.

Obejmę w całym zakresie zarząd gospodarstwa domowego w Wilnie, lub też na wsi. Posiadam również gruntowną znajomość ogrodu i pszczelnictwa. Referencje mam wystarczające. Oferty J.R. do Biura Reklamowego, Mickiew. 4

Od pierwszego października potrzebna jest kucharka albo kucharz kawaler na wies. Wymagana jest wszechstronna znajomość dobrego gotowania oraz przygotowywania zapasów w wielkich, wedlin i pleczywa. Tylko poważne referencje będą uwzględnione. Koszt przejazdu opłacam. Zgłaszać się listownie M. Jajłowicki poczta Kalisz skrz. 52 Majątek Kamień.

MUZYK ZDOLNY pianista udziela lekcyj niedrogo, fachowo wyuczając w krótkim czasie gry na fortepianie oraz przyjąca do 440 volt, estery pótora, jeden koń. Wiedomość w Domu H. Komis. „ZACHETA” Portowa 6—D.

Motory elektryczne prądu stałego sprzedam okazję nie 440 volt, estery pótora, jeden koń. Wiedomość w Domu H. Komis. „ZACHETA” Portowa 6—D.
Malarz pokojowy i szyldów
W. Woźniaki Wileńska Nr. 17. Przyjmuje i wykonywa wszelkie roboty w zakresie malarstwa wewnątrz i na zewnątrz jak w mieście Związku Kresowego Warszawa, Twarda 4. cie tak i na prow Zawalna 1. 1 piętro